

Lähetysseuran kehitysyhteistyö Etiopiassa

Bench-Majin äidinkielen opetuksen kehittäminen

Bench-Majin maakunnassa on kuusi paikalliskieltä (bench, me'en, diizi, suri, shekko, baale), joista mitään ei ole aiemmin käytetty opetuskielenä kouluissa. Hankkeessa tuetaan kieli- ja opetustyötä näillä kuudella kielellä Bench-Majin alueella. Opettajille, opettajien kouluttajille, sanakirjojen tekijöille, kirjailijoille, tekstinkäsittelijöille, taittajille ja koulutarkastajille järjestetään täydennyskoulutuskursseja ja äidinkieleen pohjautuvaan monikieliseen peruskouluohjelmaan valmistetaan opetusmateriaaleja.

Hankkeen tavoitteena on viimeistellä kielten oikeinkirjoitusjärjestelmät, valmistaa paikalliskulttuureihin sopivat opetussuunnitelmat ja -materiaalit ja siirtymäkomponentit amharan ja englannin käyttöön opetuksessa ylemmillä luokilla. Äidinkielistä opetusta on aloitettu neljällä ensimmäisellä luokka-asteella pilottikouluissa, ja nyt se on laajentunut pilottiluokkien lisäksi jo moniin muihinkin kouluihin. Hankkeen avulla paikalliset kieliyhteisöt voivat paremmin säilyttää omaa kieltään, kulttuuriaan ja historiaansa sekä kehittää kirjallista kulttuuriaan. Hanke parantaa kieliyhteisön jäsenten mahdollisuuksia integroitua laajempaan yhteiskuntaan ympärillään ja auttaa lapsia saavuttamaan paremman koulumenestyksen. Hankkeesta hyötyvät kaikki bench-, me'en-, diizi-, suri-, shekko- ja baale-kielten puhujat Bench-Majin läänissä.

Toteuttava kumppani on SIL – Ethiopia (Summer Institute of Linguistics - Ethiopia)

Yhteisöpohjainen kokonaisvaltainen terveyskasvatus

Etelä-Etiopiassa Amaron ja Wonagon alueella tehdyn selvityksen mukaan alueen väestöllä on terveysongelmia, jotka johtuvat pääosin heikosta hygieniasta, kunnan saniteettitilojen puutteesta sekä puutteista terveysasemien varustuksessa ja lääkkeiden saatavuudessa.

Hankkeen tavoitteena on terveysolojen parantaminen Amaron ja Wonagon alueella niin, että paikallisyhteisöllä on paremmat saniteettijärjestelmät, julkiset terveyspalvelut ovat laadukkaampia ja seksuaaliterveystiedon ja -palveluiden saatavuus Amaron ja Wonagon nuorille paranee. Hankkeessa terveysasemien henkilökunnille annetaan yhteisöpohjaisen terveystyön lisäkoulutusta, jotta he puolestaan voisivat kouluttaa kyläyhteisöjen jäseniä hivistä ja aidsista, terveellisestä ravinnosta, hygieniasta, vahingollisista perinteistä ja seksuaali- ja lisääntymisterveydestä. Alueelle rakennetaan yleisiä käymälöitä, ja kyläyhteisöjä koulutetaan rakentamaan käymälöitä kotipihoilleen. Terveysasemien varustetasoa ja lääkkeiden saatavuutta parannetaan.

Hankkeen vaikutusalueella asuu n. 70 000 ihmistä. Toteuttava kumppani on Etiopian evankelisen Mekane Yesus -kirkon Kehityksen ja sosiaalipalvelujen komissio.

Habrun ja Legehedan alueen naisten voimaannuttaminen

Habrun ja Legehedan alueella on paljon naisia, joiden mahdollisuudet toimeentulon hankkimiseen ovat hyvin rajoitetut ja heidän sosiaalinen asemansa on heikko. Puhtaan veden saatavuus alueella on huono. Tyttöjen koulutulokset ovat heikot.

Hankkeessa naisia rohkaistaan yrittäjyyteen. He saavat kirjanpitokoulutusta, ja heidät tutustutetaan lainajärjestelmään, jonka turvin naiset voivat perustaa pienyrityksiä. Kulttuurin haitallisten toimintamallien vaikutusta pyritään vähentämään ja hiv ja aids -ongelman leviämistä estämään lisäämällä tietoisuutta ja perustamalla naisryhmiä. Vesilähteitä suojataan. Yhteisöjen jäsenille annetaan koulutusta kotieläinhoidosta, kompostoinnista ja vihannesviljelystä. Tyttöjen koulunkäyntimahdollisuuksia parannetaan asennekasvatukseen ja opinto-ohjauksen keinoin ja mm. köyhien perheiden tyttöjen koulutarvikkeiden saantia tukemalla. Lukutaidottomille naisille annetaan lukutaito-opetusta.

Tavoitteena on, että hankealueen naisten toimeentulo on entistä turvatumpi, väestöllä on puhdasta juomavettä käytettävissään, naisten lukutaito lisääntyy ja tyttöjen koulumenestys paranee. Lisäksi tavoitteena on maatalouden tuottavuuden parantuminen.

Toteuttava kumppani on Etiopian evankelisen Mekane Yesus -kirkon Kehityksen ja sosiaalipalvelujen komissio/Dessien synodi.

Vähemmistöryhmien tasavertainen inkluusio yhteiskunnassa

Kaffa-läänin alueella mandoiksi ja mannoiksi kutsutut etniset vähemmistöt ovat perinteisesti olleet syrjittyjä ja halveksittuja. Gambellan alueella chab-kansa on ollut perinteisesti alueen muiden, suurempien etnisten yhteisöjen syrjimä vähemmistö, joka asuu syrjäisillä alueilla metsissä. He ovat valtion sosiaalisten palveluiden tavoittamattomissa. Asuinpaikkana oleva metsäalue on häviämässä hakkuiden ja metsän liepeille lisääntyvän asutuksen vuoksi. Chabien sosiaalinen tilanne on heikko.

Hanketta suunniteltaessa kaikkien ryhmien yhteisissä kokouksissa asukkaat ovat itse priorisoineet alueen ongelmat. Hanke pyrkii vastaamaan niihin edellyttäen, että kaikkien osallistuvuus taataan. Toiminnalla pyritään edistämään rauhanomaista rinnakkaiseloja ja eri ryhmien välistä yhteistyötä. Projektiin kuuluu mm. vesilähteiden suojausta, naisten pienlainoja, vähävaraisten koululaisten opiskelua tukevia toimia, terveys- ja aids-valistusta ja maatalousneuvontaa. Lisäksi projekti järjestää tilaisuuksia, joilla pyritään parantamaan kansanryhmien välisiä suhteita.

Toteuttava kumppani on Etiopian evankelisen Mekane Yesus -kirkon Kehityksen ja sosiaalipalvelujen komissio/Dessien synodi.

Kuurojen opetuksen tukiohjelma

Arvioiden mukaan Etiopiassa on yli 500 000 kuuroa, jotka ovat enimmäkseen nuoria. Vain alle 5 % kuuroista pääsee kouluun. Kuurojenkouluja on ainoastaan muutama koko maassa. Tavallisten koulujen yhteydessä toimii kuurojen luokkia. Jos kuuro tavallisessa koulussa jatkaa koulunkäyntiä neljännen luokan jälkeen, hänen on mentävä tavalliselle luokalle, jonka opettaja ei useinkaan osaa viittomakieltä. Kuurojen opetuksen tukiohjelmassa järjestetään täydennyskoulutuskursseja kuurojen parissa työskenteleville opettajille

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

sekä erityisopetuksesta vastaaville koulutoimistojen virkamiehille. Kurssit pidetään yhteistyössä paikallisen Kuurojen Liiton ja opetusministeriön kanssa. Kuulovammaisten tulonsaantimahdollisuuksien lisäämistä tuetaan.

Uusien kuurojen luokkien perustamisen seurauksena yhä useammat kuurot pääsevät opiskelemaan. Kun paikallinen yhteisö näkee, kuinka kuurot oppivat, se murtaa asenteita myönteisemmiksi kuuroja kohtaan. Kurssien seurauksena opettajien ammattitaito ja erityisosaaminen lisääntyvät. Kuuroista tulee entistä tasa-arvoisempia kuulevien kanssa ja kuurojen pääsy opiskelemaan ammatillisiin oppilaitoksiin ja yliopistoihin helpottuu.

Toteuttava kumppani on Etiopian evankelisen Mekane Yesus -kirkon Kehityksen ja sosiaalipalvelujen komissio.

Vammaisten yhteisöpohjainen voimaannuttaminen Dessiessä ja Kombolchassa

Vammaiset ja heidän perheensä kokevat edelleen syrjintää yhteiskunnassa. Lapsen vammaisuutta hävetään, ja lasta saatetaan piilotella lukittujen ovien takana. Vammaisen lapsen syntyminen perheeseen saatetaan tulkita kiroukseksi, ja naapurit voivat alkaa karttaa perhettä. Vammaiset itsekkin voivat hävetä vammaansa asiallisen tiedon puutteessa. Terveyspalveluiden huono saatavuus lisää vammaisten määrää: esimerkiksi hoitamattoman sairauden vuoksi kuuroutuneita on Etiopiassa moninkertainen määrä kehittyneisiin valtioihin verrattuna. Yleinen tietämättömyys vammaisuudesta aiheuttaa syrjiviä asenteita. Terveys- ja kuntoutuspalvelujen sekä apuvälineiden puute estää vammaisten ja heidän vanhempiensa osallistumisen yhteisön elämään.

Hankkeen avulla parannetaan vammaisten asemaa Dessiessä ja Kombolchassa jakamalla asianmukaista tietoa vammaisuudesta. Vammaisten kapasiteettia toimia yhteisöjensä aktiivisina jäseninä vahvistetaan. Vammaisten toimeentulo- ja koulutusmahdollisuuksia parannetaan. Vammaistyössä mukana olevia ja vammaisten omaisia koulutetaan. Hankkeessa toimitaan laajassa yhteistyössä valtion ja muiden vammaistyössä mukana olevien kansalaisjärjestöjen kanssa.

Toteuttava kumppani on Etiopian evankelisen Mekane Yesus -kirkon Kehityksen ja sosiaalipalvelujen komissio.